

Maktkritik som ny maktteknik

Det är en svår balansgång att göra maktanalys utan att hamna i moralism eller syndaregister. För det första behöver man undvika att peka ut enskilda. När analysen är gjord får man se till att undvika att slå varandra i huvudet med maktanalysen.

Men motsägelsen finns alltid där – kritik mot makt och moralism blir en ny makt och en ny moralism. Antimoralism är alltid en form av moralism. Motmakt blir alltid en ny makt.

Det farliga blir när man suddar ut dessa motsägelser och tror att man själv är rättfärdig, ickepatriarkisk, rättrogen – medan "de andra" är orättfärdiga. Tron att det finns ickehierarkiska, ickeförtryckande grupper eller individer skapar en svart-vit världsbild. Dessutom uppstår en utfrysning av "de andra", de orättfärdiga, de icke-trogna.

Gandhi och Thoreau ger en analysmetod som motverkar en svartvit bild i maktanalyser. Det är inte de elaka, förtryckarna, som är problemet, utan neutraliteten, passiviteten och lydnaden. De skiljer på sak och person. Kampen handlar inte om att bekämpa de onda utan om att skapa organisationer och samhällen som ingriper för solidaritet och mot förtryck och våld.

Per Herngren

2001, version 0.12

Kritik nödvändigt i en rörelse: Judith Butler

Här är en skarp kritik från queerfeministen Judith Butler mot kritikrädsla inom den egna rörelsen:

”På många sätt är motståndet mot sympatisk kritik, eller just immanent kritik, ett utslag av den akademiska återstoden av en identitetspolitik som hävdar att kritik enbart försvagar en rörelse och inte inser att en sådan rörelses demokratiska och icke-dogmatiska utveckling är beroende av dess förmåga att hårbärgera, utan att domesticera, utmaningarna från den egna föränderligheten. Om den som framför en sådan kritik påstås ha brutit med rörelsen i fråga, då är det inget som skiljer lojalitet från dogmatiskt avvisande. Jag är övertygad om att det är det dogmatiska avvisandet av sådana utmaningar som försvagar både feminismen och lesbiska och gaystudier”.

” En livskraftig feminism måste komma till rätta med den egna delaktigheten i olika former av förtryck: kolonialt, klassbaserat, rasistiskt eller homofobt.”

Referens

”Mot egna objekt” i Judith Butler, *Könet Brinner*, 2005, först publicerad i *differences: a Journal of Feminist Cultural Studies*, 1994.

Kunskap tar ej bort rasism: Sara Ahmed

Texter om ickevåld, konflikthantering, samhällsförändring, civil olydnad och plogbillsrörelsen